

Příloha 3

MUSLIMKA DŽALA

Ahoj,

jmenuju se Džala. Je mi 18, a jsem tedy čerstvě plnoletá. Hurá! Do svých pěti let jsem bydlela v Saúdské Arábii. Potom můj otec dostal nabídku pracovat v Čechách, a tak jsme se sem přestěhovali. Mám ještě další dvě starší sestry. Měla jsem štěstí a dostala se na gymnázium. Baví mě tu hlavně angličtina, takže si asi příští rok dám přihlášku na pedág. Ale nemám v tom ještě úplně jasno. Navíc nevím, jestli budou mít rodiče dost peněz na to, aby mi platili koleje.

Ráda bych si začala tedy nějakým způsobem přivydělávat. Dala jsem si do místních městských novin inzerát na učení angličtiny a arabštiny. Připsala jsem, že jsem rodilá mluvčí, aby si lidi nemysleli, že umím arabsky jen nějaké základy. Jsem zvědavá, kdo se mi ozve a jaký bude.

Matka hodně dbá na to, abych arabsky nezapomněla. Mluví na mě proto prakticky jenom arabsky. Podezřívám ji ale, že hlavním důvodem je její lenost učit se česky. Bydlíme tu už 13 let a dorozumí se stále s velkými obtížemi.

Možná vám bude připadat zajímavé, že jsme muslimové. Tím, že už tak dlouho nebydlíme v Saúdské Arábii, naše náboženské tradice hodně polevily. Letos poprvé otec dokonce po našich prosbách svolil k dávání dárků na Vánoce. Sice jsme neměli stromeček, kapra ani cukroví, ale dávání dárků v rodině je od otce velký symbolický krok. Táta nás drží hodně zkrátka. Trvá na tom, abychom matka, moje sestry i já nosily hidžáb. To jsou šátky, které zahalují naše vlasy. Je to pro něj z nějakého důvodu velmi důležité.

Přestože mi je islám velmi blízký a nikdy mě ani nenapadlo konvertovat ke křesťanství, ráda bych jednou docílila toho, že budu moci se svolením otce hidžáb odložit. Nemám odvalu o to ale otce zatím požádat. Cítím, že by ho to velmi ranilo.

Co si asi myslí člověk, který čte v novinách inzerát na výuku angličtiny a arabštiny od rodilého mluvčího?

Co si asi myslí lidé, když na ulici slyší, jak matka mluví se svými dcerami arabsky, a vidí, že jsou zahalené šátkem?

Jak se asi cítí Džala, když je se svou matkou v obchodě a její matka se neumí vyjádřit plyně jako ostatní?

Co si asi myslí Džala o spolužačkách, které chodí prostovlasé?

JOSEF Z ROMSKÉ RODINY

Ahoj,

jmenuju se Josef po mém kmotrovi. Mám pět sourozenců. Dva bratry a tři sestry. Víc si ale rozumím s bratry, trávíme spolu hodně času. I s dalšími příbuznými. Téměř každý den se po škole sejdem u řeky a pak prokecáme celé odpoledne. Když se nás sejde dost, zahrajeme si někdy i fotbal na louce u cyklostezky. Občas nám míč uteče a vlítne do cesty nějakému cyklistovi. Válíme se pak smíchy nad kreacemi, které cyklisti v leknutí vytváří. Je to k popukání. Vždycky mi čas s klukama hrozně rychle uteče.

Je mi 14. Bydlíme v Brně, chodím ještě na základku. Do stejné jako chodí moji sourozenci. Většinou jdeme ráno všichni spolu. Z devítky půjdu asi na učňák. Stejně jako táta. Žádné plány si ale na rozdíl od mých spolužáků nedělám. Děda říká, že blbej nejsem, tak se v životě určitě neztratím. Nějak se to vyvine.

Nejradši na celém týdnu mám neděli. Sejde se u nás v bytě vždycky celá rodina. Máma navaří kotel jídla a dospělí probírají rodinné věci. Baví mě to poslouchat. Jsem šťastný, když se otec zeptá na můj názor. Ale to není moc často. Párkrát do roka, když má někdo narozeniny, vytáhne táta a strýc Jiří housle a hrajeme a zpíváme až do noci. Škoda že to není častěji. Doufám, že se na housle taky někdy naučím. Táta říká, že mě to naučí, až přijde čas.

Co si asi myslí chodec, když míjí dům v romské čtvrti a slyší hlasitou hru na housle a zpěv?

Co si asi myslí cyklisté, kterým se připele do cesty fotbalový míč, se kterým si Josef hraje?

Co si asi myslí chodci, když míjí Josefa a jeho sourozence při cestě do školy?

Jak se asi Josef cítí, když jeho spolužáci mluví o svých plánech do budoucna a on žádné nemá?

ČERNOCH TOM

Ahoj,

jsem Tom. Kdybyste mě viděli na vlastní oči, pravděpodobně byste nepřehlédli, že jsem Afroameričan. Nebo jak se u vás zjednodušeně říká – černochoch. Je to tak jiné bydlet tady a v Americe. V New Yorku se za vámi kvůli vaší pleti neotočí naprosto nikdo. Tady si můžete hlavy ukroutit. Zvlášť na venkově.

V České republice jsem třetí rok. Letos se mám vracet natrvalo zpět do USA. Pracuju ve farmakologii a moje firma mě sem vyslala zavést novou linku na výrobu léčiv, které nejsme schopni v Americe vyrábět tak levně jako tady. Navíc se chystáme přijít se svým produktem na evropský trh a Česká republika má z tohoto hlediska velmi strategickou pozici.

Nejhorší to bylo hned po mém přiletu do Čech. Letecká společnost mi doručila kufr až s dvoudenním zpožděním. Takže jsem měl k dispozici prakticky jen to, co jsem měl na sobě, což bylo dost nešťastné. Při dlouhých letech si беру na sebe tepláky a volná trička. Vypadá to sice hodně neformálně, ale je to nesmírně pohodlné. Druhý den ráno jsem měl naplánovanou schůzku ve firmě, kam jsem takto přijít nemohl. Snažil jsem si tedy koupit nějaký oblek. Nevěděl jsem, kde najdu nějaký vhodný obchod. Když jsem se ptal lidí, zda mluví anglicky, rychle odpověděli „no“ a šli pryč. Nakonec jsem na někoho přívětivého přece jen narazil a koupil oblek zvládl.

Už jsem si základní slovíčka trochu osvojil, takže se tu lépe orientuji, ale stejně se hrozně těším domů. Svě přátele a rodinu jsem už hodně dlouho neviděl. Ze všeho nejvíce se mi ale stýská po mém psovi, kterého jsem musel nechat u známých. Do Čech se mnou tehdy cestovat nemohl.

Co si asi myslí lidé na venkově, když potkají Toma?

Co si asi myslel Tom, když se za ním lidé na venkově otáčeli?

Co si asi myslela prodavačka v obchodě s obleky, když dovnitř zdráhavě vešel Tom ve vytahaném oblečení?

Co si asi myslel Tom, když od něj všichni utíkali při žádosti o pomoc?